

ΛΑΟΚΟΩΝ*

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

Ο Πρωτογένης έζωγράφισε τίν τοῦ Ἀριστοτέλους υπέρα. Ἀγνοῶ τι ἐπλήρωσεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος διὰ τοῦτο. Εἴτε δῆμος ἀντὶ τῆς πληρωμῆς εἴτε καὶ πρὸς ταύτη, ἔδωκεν αὐτῷ συμβούλιν, πολλῷ μείζονα κεκτημένην ἄξιαν ἢ ἡ πληρωθεῖσα ἀμοιβὴ. Διότι δὲν δύναμαι νὰ φαντασθῶ ὅτι ἡ συμβούλη αὕτη ἀπέτελει ἀπλῶν κολακείαν. Ἀλλὰ διότι ἐξόχως ἑστάθμισε τίν ἀνάγκην τῆς τέχνης τοῦ νὰ ἥναι τοῖς πᾶσι καταληπτήν, συνεβούλευσεν αὐτῷ νὰ ἔξεικονίσῃ τὰς τοῦ Ἀλεξάνδρου πράξεις, περὶ ὃν σύμπας ὁ κόσμος δῆμοις καὶ περὶ ὃν ἀδύνατο νὰ προΐδῃ ὅτι ἀληστοὶ πήβελον εἰσθαι τοῖς μεταγενεστέροις. Ἀλλ᾽ ὁ Πρωτογένης δὲν εἶχεν ἀρκετὴν φρόνησιν ἵνα ἀκολουθήσῃ τὴν συμβούλιν ταύτην: impetus animi. λέγει ὁ Πλίνιος εἰ quae-
dam artis libito ποιά τις ὑπεροχία τῆς τέχνης, ποιά τις ἔφεσις πρὸς τὸ παράδοξον καὶ ἀγνωστὸν ὅθησεν αὐτὸν πρὸς ὅλως διάφορα σχέδια. Οὕτω προετίμησε νὰ ζωγραφίσῃ τὸ ιστορικὸν ἐνός Ἰαλύδου ἢ μιᾶς Κυδίπης καὶ τῶν τοιούτων, ἐξ ὃν μέχρι τοῦδε οὐδὲ νὰ μαντεύσωμεν πλέον δυνάμεθα τί ταῦτα παρίσταντον.

Ο Ὁμηρος ἐπεξεργάζεται δύω εἰδοῖ σηνῶν καὶ πράξεων: ὁρατὰ καὶ ἀόρατα. Τὴν διαφορὰν ταύτην δὲν δύναται νὰ ἐκδηλοῖ ἡ ζωγραφικὴ παρ' αὐτῇ τὸ πᾶν εἰναι ὁρατὸν καὶ μάλιστα κατὰ ἔνα καὶ μόνον τρόπον.

Ἐπιτρέποντος λοιπὸν τοῦ κόμπτος Καῦλου ἵνα αἱ εἰκόνες τῶν ἀοράτων ἐνεργεῖσιν ἐν ἀδιαχωρίστῳ ἀλλιλουχίᾳ μετά τῶν ὁρατῶν συμπαρομαγτῶσι καὶ μὴ ἀναφέροντος ἢ μὴ δυναμένου ν' ἀναφέρῃ ἐν ταῖς εἰκόσι τῶν ἀναμίκτων ἐνεργεῖσιν, ὃν μετέχουσιν ὁρατὰ καὶ ἀόρατα ὄντα, τὸ τίν τρόπῳ τὰ τελευταῖα ταῦτα, ἀπέρι πηγεῖς μόνον, τὴν εἰκόνα θεώμενοι, ὁφείλομεν ν' ἀναπαλύσωμεν ἐν αὐτῇ, δέον νὰ προσαρμοσθῶσιν οὐτῷς ὅστε τὰ τῆς εἰκόνος πρόσωπα μηδὲλως νὰ βλέπωσι ταῦτα, ἢ τούλαχιστον νὰ μὴ φαίνωνται ὅτι κατ' ἀνάγκην ὁφείλουσι νὰ βλέπωσιν αὐτά, κατ' ἀνάγκην καὶ ὀλόκληρος ἢ ἀλλιλουχίᾳ ὡς καὶ πλεῖστα τῶν καθ' ἔκαστα μερῶν θέλουσιν ἀπόστη δι' αὐτοῦ εἰς ἀκρον συγκεχυμένα, δυσνότα καὶ ἀντιφάσικοντα.

Τὸ λάθος τοῦτο ἡμεῖς ἀδύναμεθα ἐπὶ τέλους νὰ ἐπανορθώσωμεν, ἔχοντες τὸ βιβλίον ἀνὰ χεῖρας. Τὸ χειρίστον δῆμος ἐν τούτῳ εἶναι μόνον τὸ ἔξης ὅτι δηλ. διὰ τῆς ἐν τῇ ζωγραφικῇ ἔξαφανίσεως τῆς διαφορᾶς τῶν ὁρατῶν ἀπὸ τῶν ἀοράτων σηνῶν ἀπόλλινται συγχρόνως καὶ ὅλα τὰ ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά, δι' ὃν τὸ ἀνώτερον τοῦτο εἰδος ὑπέρκειται ἔκεινου τοῦ ταπεινοτέρου. "Οταν π.χ. οἱ ὡς πρὸς τὴν τύχην τῶν Τρώων διηρημένοι θεοὶ ἐπὶ τέλους καὶ πρὸς ἀλλιλουχίας συμπλέκων-

* Ιδε ἀριθ. 16, σελ. 303—304.

ται, ὀλόκληρος ἢ μάχη αὕτη συγκροτεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ ἀοράτως, τὸ ἀόρατον δὲ τοῦτο ἐπιτρέπει τῇ φαντασίᾳ τῆς σκηνῆς, παρέχον αὐτῇ ἐλευθέραν ἐνέργειαν ὅστε τὰ τῶν θεῶν πρόσωπα καὶ τὰς τούτων πράξεις νὰ φαντάζονται τοσοῦτον μεγάλας καὶ τοῦ κοινῶς ἀνθρωπίνου οὕτως ὑπερεχούσας ὅσον αὕτη πάντοτε θὰ ἐπεθύμει. Η ζωγραφικὴ δῆμος δέον νὰ λαμβάνῃ σκηνὴν ὄρατην, ἵς τὰ διάφορα ἀναγκαῖα μέρη νὰ καθίστανται τὸ μέτρον τῶν ἐν ταύτῃ δρώντων προσώπων, μέτρον, ὅπερ πάραυτα ὑποπίπτει εἰς τὸ δῆμον καὶ τοῦ ὄποιον τὸ δυσανάλογον ἀπέναντι τῶν ὑπεροτέρων σηνῶν καθίστησι τὰ ὑπέρτερα ταῦτα ὄντα, ἅτινα μεγάλα ὥστα παρὰ τῷ ποιητῇ, τερατώδην ἐπὶ τοῦ πίνακος τοῦ καλλιτέχνου. Η Ἀθηνᾶ, καθ' ἵς ὁ Ἀρης τὴν πρώτην ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ ἐπίθεσιν τολμᾷ, ὅπισθικωρεῖ καὶ λαμβάνει ἴσχυρον χειρὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους λίθον μέγαν, τραχὺν καὶ μέλανα, ὃν πρὸ χρόνων παλαιτάτων πολλοὶ ἀνδρες, ἀπὸ κοινοῦ κυλίσαντες, ὃς σῆμα τῶν ὅριων κατέθεντο.

Ἡ δ' ἀναχαδσαμένη λιθον εἰλετο

(χειρὶ παχεῖ)

Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τροπη-

(χύντε, μέγαν τε

Τὸν γάνδρος πρότεροι θέσαν ἐψ-

(μεναιούρον ἀρούρον)

"Ινα πρεπόντως ἐκτιμήσωμεν τὸ μέγεθος τοῦ λίθου τούτου, ἀναμνησθέμεν ὅτι ὁ "Ουρδος τοὺς πρώας αὐτοῦ καθίστησι διπλασίως ἴσχυροτέρους ἢ οἱ ἴσχυρότατοι τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ ἐκείνους δῆμος τῶν ἀνθρώπων, οὓς ὁ Νέστωρ ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ ἐγνώρισε, παρίστησι πολλῷ εἰσέτι τὸν δύναμιν ὑπερέχοντας. Ἐρωτῶ ὥδη ὅταν ἡ Ἀθηνᾶ λίθον, ὃν ἔστησαν ὡς ὅριον οὐχὶ εἰς ἀνήρ ἀλλ' ἀνδρες τῆς ἐποχῆς τῆς νεότητος τοῦ Νέστορος, ὅταν τοιούτον λίθον ἡ Ἀθηνᾶ ἐκδιενδονίζῃ κατὰ τοῦ Ἀρεως ὅποιον πρέπει νὰ ἥναι τὸ ἀνάστημα τῆς Θεᾶς; Εἰ τοῦτο εἶναι ἀνάλογον τῷ μεγέθει τοῦ λίθου, οὐδὲν ὑπολείπεται τὸ θαυμαστόν. Ἀνηρ τριπλάσιος τὸ μέγεθος ἢ ἐγὼ φυσικῷ τῷ λόγῳ καὶ τριπλασίως μείζονα λίθον δύναται νὰ ἐκδιενδονίσῃ. "Οταν δῆμος τὸ ἀνάστημα τῆς θεᾶς μὴ ἥναι ἀνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ λίθου τότε προκύπτει κατάδιλόν τι ἀπίθανον ἐν τῇ εἰκόνι, τὸ σκανδαλώδες τῆς ὄποιας δὲν αἰρεται διὰ τῆς φυγῆς σκέψεως ὅτι μία θεά ὑφείλει νὰ ἔχῃ ὑπεράνθρωπον ἴσχυν. Ἐκεὶ δῆμον μείζονα βλέπω ἐνέργειαν, ζητῶ νὰ ἴσω καὶ τὴν ὑπαρξιν μειζόνων ὀργάνων. Ο Ἀρης, ὑπὸ τοῦ δύκωδον τούτου λίθου καταρριφθεῖς,

Ἐπτά δ' ἐπέσχε πέλεθρον —
ἐπτὰ πλέθρα ἐκάλυψεν.

Ἄδυνατον δῆμος τῷ ζωγράφῳ νὰ δώσῃ εἰς τὸν θεὸν τὸ ἐκτακτὸν τοῦτο μέγεθος: ὅταν δῆμος δὲν δύσῃ αὐτῷ τοῦτο, τότε ὁ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κείμενος δὲν εἶναι ὁ Ἀρης, δὲν εἶναι ὁ δύκωδος Ἀρης, ἀλλὰ κοινὸς μαχητής.²

1) Λιέαδ. Φ 385.

2) Ἐν τῷ δωδεκάτῳ αὐτοῦ βιβλίῳ (σ. 158—183) ὁ Κοίτος Καλάβριος ἀπειμητάστη τὴν ἀρχόταν ταῦτην τὴν θεὸν συμπλοκὴν μετὰ τοῦ ὑπὸδηλουμένου σκοποῦ τοῦ τοῦ νὰ διερθεῖσῃ τὸ πρότυπον αὐτοῦ. Τούτεστι φάνεται ὅτι ὁ γραμματικὸς θεῶν σημαζεῖσιν ἀναξιοπρεπές τὸ νὰ φίψῃ θεὸς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ λίθου. Παρίστησε λοιπὸν πράγματι τοὺς θεοὺς ὡς ἐκσφενδονίζοντάς κατ' ἀλ-

Ο Λογκίνος λέγει ότι συχνάκις φαίνεται αύτῷ ότι δό "Ομηρος θέλει τοὺς μὲν ἀνθρώπους αὐτοῦ εἰς θεοὺς νὰ ὑψώσῃ τοὺς δὲ θεοὺς αὐτοῦ εἰς ἀνθρώπους νὰ ὑποδιάσῃ. Τὸν ὑποδιάσμὸν τοῦτον ἐκτελεῖ ή ζωγραφική. Ἐν ταύτῃ πάντα πασιν ἀπόλλυται πᾶν διπερπαρὰ τῷ ποιητῇ τίθει τοὺς θεοὺς ὑπεράνω τῶν ήμιθέων. Μεγαλεῖον, ισχὺς, ταχύτης, ἐξ ὃν δό "Οὐηρος πάντοτε ἐν ὑψηλοτέρῳ καὶ θαυμασιότερῷ βαθμῷ τοῖς θεοῖς αὐτοῦ ἐπιθυλαμθετεῖ παρῷ δόσον καὶ τοῖς ἔξοχωτέροις τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ ἀποδίδει, ἐλαττοῦνται κατ' ἀνά-

λήγων ὅγκωδη τεμάχια βράχων, ἀπερ ἐκ τῆς "Ιδης ἀποκόπτουσιν, οἱ βράχοι δύμας οὖτοι θραύσονται ἐπὶ τῶν ἀθηνάτων μελῶν τῶν θεῶν καὶ δικεῖν ἀρμούς περὶ αὐτοὺς διασκεδάσσονται.

— — — Οἱ δὲ κολῶναις

Χερσὶν ἀπορρέεις αὐτεῖς ἀπ' οὐδεος Ιδαιοιο
Βάλλον ἐπ' ἀλλήλους αἰδὲ φαμάθοισι δύμοιαι
Ρεῖα διεσκιδίναντο θεων περὶ ἄσχετα γυῖα
Ρηγνύμενα δια τυτθα — — —
Τούτῳ δύμας εἶναι τεχνικὴ λεπτότης, καταστρέφουσα τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν. Αὕτη ἀνυψοῖ μὲν τὴν περὶ τῶν σωμάτων τῶν θεῶν ἡμετέραν ἰδεῖν, καθίστησιν δύμας γελοῖα τὰ ὅπλα, ἀπερ κατ' ἀλλήλων μεταχειρίζονται. Ἐάν οι θεοὶ λιθοβολῶνται δέοντοι οἱ λίθοι οὖτοι νὰ δύνανται νὰ βλάπτωσι τοὺς θεοὺς η ἀλλως πιστεύομεν διτι βλέπουμεν ἀνήσυχα μειράκια, βώλους γῆς κατ' ἀλλήλων ρίπτονται. Οὕτως δι γηραις "Ομηρος μένει πάντοτε δι σφωτέρος καὶ πᾶσα μουφή, ἣν προσάπτει αὐτῷ δι ψυχρὸς τῆς τέχνης κριτής, πᾶσσα δὲ πρὸς τοῦτον ἄμιλλα, εἰς ἣν κατώτερα πνεύματα ἐπιβίδονται, εἰς οὖδεν ἀλλο συντελεῖ η εἰς τὸν ἀποκαλύπτη τὴν μεγίστην λάμψιν τῆς σοφίας αὐτοῦ. Ἐν τούτοις δὲν ἀρνοῦμαι διτι καὶ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Κοίνου ταύτη ἀπομήνησε δέοντος τούτους εξαίρετοι χαρακτῆρες, ιδιάζοντες αὐτῷ. Οὕτως δύμας εἰσὶ χαρακτῆρες, μὴ προσαρμοδύμενοι τόσον τῷ σεμνοπρεπὲν μεγαλεῖω τοῦ Ομήρου δόσον περιποιοῦντες τιμὴν τῷ δρμητικῷ πυρὶ νεωτέρους ποιητοῦ. Οτι αἱ κραυγαὶ τῶν θεῶν αἴτινες μέχρι τοῦ δύματος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ βάθους τῆς ἀδύσου ἀντηχοῦσι καὶ κλονίζουσι τὸ ὅρος καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν στόλον, δὲν ἀκούονται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, μοὶ φαίνεται διτι εἶναι στροφὴ πολλὴν ἔχουσα τὴν σημασίαν. Αἱ κραυγαὶ αὐτῶν ἥσαν ἴσχυρότεραι η δόσον τὰ σημαράρια. Ὅρας τῆς ἀνθρωπίνης ἀκοῆς ἥδυναντο νὰ περιλάβωσι.

1) Ὁσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δύναμιν καὶ ταχύτην οὔδεν καὶ ἀπάξιον ἐπιτρέχοντα τὸν "Οὐηρον διελθούν θέλει ἀμφισθήτεσι τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην. Πιθανὸν νὰ μὴ ἐνθυμῆται ίσως ἀμέσως τὰ παραδείγματα, εἰς δὲν ἀριθήλως προκύπτει διτι δι ποιητὴς ἔγραψης πρὸς τούτους τοῖς θεοῖς αὐτοῦ καὶ σωματικὸν μέγεθος, ὑπερβαίνον πᾶν φυσικὸν μέτρον. Εκτὸς τοῦ μνημονευθέντος χωρίου τοῦ κατὰ γῆς ριφέντος "Αρεως, διτι ἐπὶ τὰ ἐκάλυψε πλέθρα, παραπέμπω αὐτὸν καὶ εἰς τὸ κράνος τῆς Ἀθηνᾶς (Πιλαδ. Ε 5 744.) ὑπὸ τὸ δόποντον τοσοῦτοι μαχηταὶ ἥρουντο νὰ κρυψάσιν δόσον ἐκτὸν πόλεις ἥρουντο νὰ παρατάξωσι εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, εἰς τὰ βρύματα τοῦ Ποσειδῶνος (Πιλαδ. Ν. 5. 20), ίδιως δὲ εἰς τοὺς στίγους τῆς περιγραφῆς τῆς ἀσπίδος ὃπου δό "Αρες καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ὅδηγοῦσι τὰ στρατεύματα τῆς πολιορκουμένης πόλεως. (Πιλαδ. Σ. 5. 516—19).

Καὶ αὐτὸς οἱ ἐρμηνευταὶ ἔτι τοῦ Ομήρου, τόσον οἱ γεωτεροὶ δόσον καὶ οἱ παλαιοὶ δὲν φαίνονται πάντοτε ἐκανῶς ἀνανυησθέντες τοῦ θαυμαστοῦ τούτου ἀναστήματος τῶν παρῷ αὐτῷ θεῶν, τοῦδε διπερ εξάγεται εἰς τῶν ἐλαχρυντικῶν ἐρμηνειῶν, ἃς φρονοῦσιν διτι δεστελουσι νὰ παρασχωσι περὶ τῆς μεγάλης ἀσπίδος τῆς Ἀθηνᾶς ("Ορα τὴν τοῦ Κλάρκ-Ἐρνέστου ἔκδοσιν τοῦ Ομήρου εἰς τὸ ἀναφερόμενον χωρίον). "Οταν τις δύμας φαντάζηται πάντοτε τοὺς δρυπηκοὺς θεοὺς ὑπὸ τὸ σύνηθες μέγεθος ὑψῷ δι συνήθιας βλέπει τις αὐτοὺς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν θυντῶν ἐπὶ τῆς θύρων, ἀπειρον ὑφίσταται ἀπώλειαν ὑπὸ τὴν ἐπιτρέπηται τῇ ζωγραφικῇ αὐτοὺς ἐν οὕτω ὑπερβαλούσιαν διαστάσει νὰ παριστάνη, τῇ γλυπτικῇ δύμας ἔστι πιας συγχρεωρημένον νὰ πράττῃ τούτο· πεποιθα δὲ διτι οἱ ἀρχαῖοι καλλιτέχναι τόσον τὴν

κηνεῖς τὸ κοινὸν παρῷ ἀνθρώποις μέτρον, ὁ Ζεὺς δὲ καὶ ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ Ἀπόδλων καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ Αἴας καὶ ὁ Ἀρης ἀποβαίνουσιν ἐντελῶς ὄμοιόμορφοι ὑπάρχεις διακρινόμεναι μόνον ἀπ' ἀλλήλων οὐχὶ δι' ἄλλου τινὸς η δι' ἐξωτερικῶν συμπεφωνημένων γνωρισμάτων.

("Ακολούθῃ").

ΟΛΓΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ

ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΑ*

Περὶ θερμότητος.

ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ Κ. Η. FAYE. — Γενικὴ διαγραφὴ τοῦ δύμπαντος καὶ τῶν κόδυμων. — Ο κ. Faye τίθειν τὸν φάσιν τῆς περὶ τῆς γενέσεως τοῦ πλανητικοῦ ημῶν συστήματος ἐθεύνης, δις καὶ τῆς πηγῆς τῆς πλιακῆς — καὶ τῆς γηγενοῦς ἔτι — θερμότητος, πᾶν θεωρεῖ ἀδιάσπαστον τυπίμα πάσης κοδμογονικῆς θεωρίας, τὸν μὴ πλήρη κωδικότερον τοῦ ημετέρου πλανητικοῦ συστήματος ἀπὸ τοῦ δύμπαντος καὶ τὸν ἔξετασιν ἐπομένως τοῦ συστήματος τούτου, ἀπὸ τῆς ἀπόκεισας τῆς γενέσεως αὐτοῦ, ὡς τυπίματος τοῦ ὅλου δύμπαντος, ἀπὸ τῆς διαγραφῆς τοῦ ὅποιον διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἀρχεται. Καὶ ἐντρώτοις μὲν ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον: Τὸ σύμπαν καὶ η κατάταξις τῶν κόσμων καὶ τῶν κεφαλαίων τοῦ καὶ ἀνωτέρω μνημονευθέντος Περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου ἐργού αὐτοῦ ὁρίζει ἐπακριβῶς τὴν σημαδίαν τῶν δρῶν: οἱ κόσμοι καὶ τὸ σύμπαν, ἀποκαλῶν σύμπαν μὲν τὸ σύνυλον οὐχὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων οὐρανίων σωμάτων, ἀλλὰ πάντων τῶν οὐρανίων σωμάτων τῶν δρατῶν ημῶν ὡς προσοπικῶς διαγραφούμενων ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ βάθους διπλονότερον τῆς σφαιρικῆς αὐλαίας, πτις φαίνεται εἰς τὸν διθαλαμὸν ἐκάστου παραπορτοῦ διὰ τοῦ φωτισμοῦ τῶν χαμηλῶν τῆς ἀτμοσφαίρας στρωμάτων, οὐρανοῦ, οὐτινος δὲ καταδις εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν δύναμιν τῶν τηλεσκοπίων, αὐξανομένην καὶ δόσον καὶ τὰ ὀπτικὰ ηγῶν δργανα τελειοποιοῦνται. Τὸ δύμπαν τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ κόσμων ἀριθμουμένων διὰ τὸν φωτισμοῦ τῶν χαμηλῶν τῆς ἀτμοσφαίρας στρωμάτων, οὐρανοῦ, οὐτινος δὲ καταδις ταῦτα διδιαστάστως τοῦ συνδεμένα μεθ' ὅλας τὰς ἔξωθεν ἀντεργορύθμας δυναμίεις. Τοιούτον εἶναι τὸ πλιακὸν ημῶν σύστημα, ἀποτελούμενον ἐκ κεντρικοῦ ἀστέρος, τοῦ δὲ ιού, καὶ ἐκ σωρείας μικρῶν, σκοτεινῶν καὶ ψυχρῶν σωμάτων, τῶν πλανητῶν, πε-

μορφὴν τῶν θεῶν ἐγένει δόσον καὶ τὸ κολοσσαῖον, ὅπερ συχνάκις οὖτοι ἀπεδίδον τοῖς ἀγάλμασιν αὐτῶν, τρυπήσαν ἐπ τοῦ Ομήρου (Ηρδότ. Βιβλ. 11. σ. 130. "Εκδ. Wessel.) Διαφόρους σημειώσεις περὶ τῶν κολοσσαῖων τούτων διαστάσεων ιδεῖ καὶ περὶ τοῦ τίνος ἐνέκειν μὲν τῇ γλυπτικῇ τοσοῦτον μεγάλην ἔξαστησιν ἐπιφρονήν ἐν δὲ τῇ ζωγραφικῇ ἀπόλυτως οὐδεμίαν, ἐπιφυλάσσομαι ἀλλαχοῦ.

) Ιδε ἀριθ. 16, σελ. 305—309.